

BRUG ADRESSERNE BEDRE

Indhold og perspektiver i initiativet
Genbrug af adressedata

INDHOLD

Fremtidens adressedata	3
Tre vigtige forbedringer	4
Smartere arbejdsgange	6
Investeringer og gevinster	8
Herfra til målet	10

BRUG ADRESSERNE BEDRE
INDHOLD OG PERSPEKTIVER I
INITIATIVET *GENBRUG AF*
ADRESSEDATA

© MINISTERIET FOR BY, BOLIG
OG LANDDISTRIKTER, 2012

REDAKTION: OLA JØRGENSEN,
KLARTEKST
GRAFISK DESIGN: KAREN KRARUP
TRYK: ROSENDAHLS- SCHULTZ
GRAFISK

ISBN: 978-87-7134-031-0
ISBN: 978-87-7134-030-3-PDF

Forord

En række offentlige parter er gået sammen om at styrke infrastrukturen på adresseområdet – til gavn for de mange brugere af adresseoplysninger både i den offentlige og i den private sektor.

Bag initiativet står Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter i samarbejde med KL, CPR, CVR, SKAT, Kort & Matrikelstyrelsen og Digitaliseringsstyrelsen.

Initiativet indgår i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi og har forbindelse til tilsvarende initiativer for andre typer af data. Det gælder især et initiativ om ejendoms- og bygningsdata, der er beskrevet i en særskilt publikation, og to initiativer om landets administrative inddeling og vores stednavne.

Hvorvidt initiativet skal sættes i gang, beslutes først medio 2012. Hvis det beslutes, vil forbedringerne kunne realiseres trinvis i løbet af 2013 og 2014.

Formålet med dette hæfte er derfor forlods at orientere alle involverede parter på området om planerne og om initiativets hovedlinjer. Bemærkninger og forslag til, hvordan forbedringerne kan gennemføres bedst muligt, kan rettes til formand for initiativets styregruppe, specialkonsulent Morten Lind på mli@mbbl.dk eller telefon 4171 7882.

Søren Rude, kontorchef

Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter

19. marts 2012

Fremtidens adressedata

DANSKE KOMMUNER LEVERER EUROPAS BEDSTE ADRESSEDATA, MEN DE UDNYTTES IKKE GODT NOK. DER ER GEVINSTER AT HENTE VED AT GØRE DET OBLIGATORISK FOR MYNDIGHEDER AT BRUGE DE KORREKTE, ENTYDIGE DATA. DET KRÆVER, AT DEN DIGITALE ADGANG TIL ADRESSERNE GØRES ENDNU BEDRE, OG AT DERES KVALITET OG AKTUALITET FORBEDRES.

I dag er en adresse meget mere end blot en information om, hvor borgere og virksomheder bor, og hvor brevet skal sendes hen. I den digitale tidsalder er adresseoplysningen også det, der viser vej til et bestemt sted, og det, der binder oplysninger fra forskellige kilder sammen. Som digital nøgle er adresseoplysninger for alvor blevet værdifuld og uundværlig information både i den offentlige forvaltning og for private virksomheder.

Gode adressedata er på én gang basis for en effektiv og sammenhængende forvaltning, for virksomhedernes effektivitet, for god kørselsvejledning i GPS'en – og for at 112-udrykninger kan finde vej, hurtigt og sikkert.

Derfor skal de danske adressedata være lettilgængelige og hyppigt opdaterede, så de kan genbruges langt mere systematisk end i dag.

Det er baggrunden for initiativet "Genbrug af adressedata", som beskrives i dette hæfte. Initiativet indgår i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi 2011-2015, der også på andre områder prioriterer en bedre udnyttelse af offentlige grunddata.

STORE FORDELE FOR ALLE, DER BRUGER ADRESSEDATA

Som adressemyndighed leverer danske kommuner allerede Europas bedste adressedata. Hovedudfordringen er, at resten af de offentlige myndigheder ikke anvender dem i tilstrækkelig grad i deres it-løsninger og arbejdsprocesser.

Mange myndigheder bruger betydelige ressourcer på at vedligeholde deres egne adresseoplysninger, selv om de bedste data findes i forvejen og vedligeholdes af kommunerne i Bygnings- og Boligregistret (BBR). Ofte spilder borgere og virksomheder også tid på at angive adresseoplysninger, som det offentlige allerede har. Grundprincippet i initiativet er at gøre det obligatorisk for alle myndigheder at (gen)bruge BBR's adressedata, der samtidig bliver gjort endnu mere dækkende, aktuelle og lettilgængelige.

Ændringerne er vigtige, men relativt enkle at gennemføre, og mange parter vil nyde godt af dem: myndigheder i stat, regioner og kommuner samt mange virksomheder – herunder post- og pakkevirksomheder, forsynings- og transportsektoren og de mange udbydere af GPS-baserede tjenester.

Tre vigtige forbedringer

MED ENKLE FORBEDRINGER HELE VEJEN FRA REGISTRERING OVER DISTRIBUTION TIL ANVENDELSE KAN ADRESSEDATA GØRES TIL ET AKTIV FOR BÅDE MYNDIGHEDER OG VIRKSOMHEDER.

1. Adresser bliver lettilgængelige

Stort set alle myndigheder og virksomheder bruger adresser i deres daglige arbejde. Ofte opbygger og vedligeholder myndigheden sin egen lokale kopi af adressedata. Det medfører besvær og udgifter til at holde data opdateret og resulterer i fejl og usikre adresseoplysninger.

Fremover vil alle myndigheder have en sikker, hurtig og direkte online-adgang til de autoritative adressedata fra Bygnings- og Boligregistret, BBR. Få sekunder efter at kommunen har registreret eller rettet en adresse i BBR, vil den være tilgængelig i de nye tjenester.

Forbedringen betyder, at et it-system kan "abonnere" digitalt på ændringer, hvilket gør det nemmere at holde korrekte data ved lige.

Den nye online-adgang til data vil også gøre det lettere at bygge it-løsninger, hvor den rigtige adresse "fanges" helt fra start.

2. Basisregistrenes adresser bliver bedre

Hidtil har de store basisregistre, CPR og CVR, haft og brugt deres egne adresseoplysninger, uden at adressen er ordentligt kontrolleret. Derfor kan både virksomheder og borgere i dag være registreret på et sted, der slet ikke findes som en officiel, anerkendt adresse.

Fremover skal de to registre validere deres adressedata direkte mod kommunernes autoritative adresser i BBR. Dermed vil alle grunddata om borgere, virksomheder og ejendomme altid anvende en entydig og gyldig adresse. Det vil give myndighederne et fælles og mere sikkert forvaltningsgrundlag, men det vil også have stor værdi for de mange virksomheder og brancher, der i dag trækker på data fra CPR og CVR.

Da BBR's adresser samtidig er geografisk placeret, giver ændringen mulighed for, at CPR- og CVR-data flyttes ind i GPS-alderen, hvor alle oplysninger kan stedfæstes og vises på et kort.

Når adressen er geografisk helt fra "fødslen", kan oplysningen om, hvilket postnummer, sogn, valgdistrikt osv. den ligger i, dannes automatisk ud fra digitale kort, som viser de administrative grænser.

Med BBR som det autoritative register for både vejnavne og adresser kan andre adresseregistre, fx CPR's vejregister, efter en passende overgangsperiode fases ud.

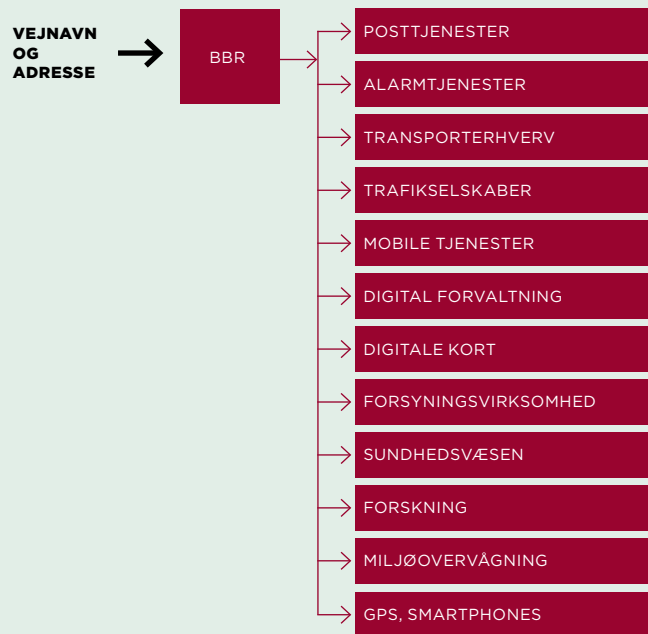
3. Adressedata bliver mere aktuelle og præcise

Et mere systematisk genbrug af adressedata stiller nye krav til oplysningernes kvalitet og aktualitet. Når korrekte adressedata bliver en forudsætning for, at offentlige og private it-løsninger fungerer effektivt, vil kravene til, hvornår data registreres og opdateres, stige.

Med 2,4 millioner adresser har kommunerne i dag registret næsten alle de adresser, der faktisk er i brug i Danmark. Der er dog enkelte vigtige steder, hvor der er mangler. Det gælder fx i butikcentre og kontorhuse samt større erhvervsjendomme, hvor mange virksomheder i dag "deler" en enkelt officiel adresse, selv om de i virkeligheden anvender hver deres adresse. Det samme gælder større institutioner som fx sygehuse og i haveforeninger.

Når BBR's adresser skal være autoritative, skal de også være komplette. Derfor analyseres det p.t., hvilke typer af adresser der bør tilføjes.

GENBRUG AF ADRESSEDATA - VISIONEN

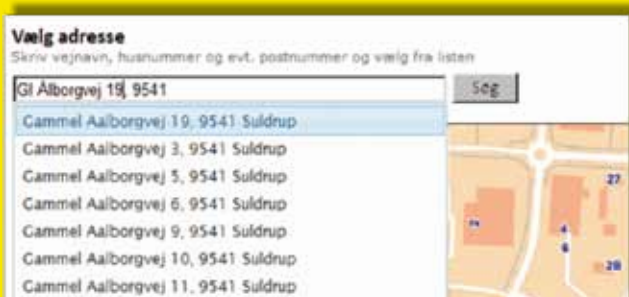
Visionen i et obligatorisk genbrug af adressedata er, at én autoritativ registrering af geografisk kodede vejnavne og adresser giver en sikker nøgle til tusindvis af anvendelser i både den offentlige og private sektor.

Smartere arbejdsgange

FORBEDRINGERNE AF ADRESSEDATA OG ADGANGEN TIL DEM VIL KOMME DE MANGE ADRESSEBRUGERE TIL GAVN. DET ER SLUT MED USIKRE ADRESSER, OG DANNELSEN AF ADRESSER SAMLES I ÉN ARBEJDSGANG.

FEJLFRIE ADRESSER

I dag skal borgere og virksomheder i mange selvbetjeningsløsninger indtaste deres adresse "fra bunden". Det resulterer i fejlbehæftede eller mangelfulde adresseoplysninger, som myndigheden er nødt til at behandle manuelt.

Den dårligste måde at indhente adresseoplysninger på er at bede folk om at skrive dem selv fra bunden. Vejen til sikre adressedata er, at man kan vælge dem fra en liste med valide adresser.

Fremover kan de autoritative adresser fra BBR stilles til rådighed som en "nøglefærdig" komponent for alle selvbetjeningsløsninger – både offentlige og private. Så vil brugerne ikke skulle indtaste hele adressen, men vil med fem-ti klik kunne vælge adressen. Tilmed vil adressen ofte kunne udfyldes automatisk ud fra CPR- eller CVR-nummer – eller NemID.

Når brugeren på den måde har valgt en valid adresse, er oplysningerne til rådighed digitalt, og myndigheden kan uden videre bruge dem i sagsbehandlingen. Det kan fjerne behovet for, at sagsbehandleren selv skal taste adressen ind, og det reducerer antallet af fejl og tvivlstilfælde, som kræver yderligere undersøgelser.

ADRESSEDANNELSE - I ÉN ARBEJDSGANG

Hvert år fastsætter kommunerne cirka 20.000 nye adresser og 500 nye vejnavne. Når den kommunale adressemyndighed skal registrere de nye data, er opgaven spredt på flere forskellige it-systemer og registre.

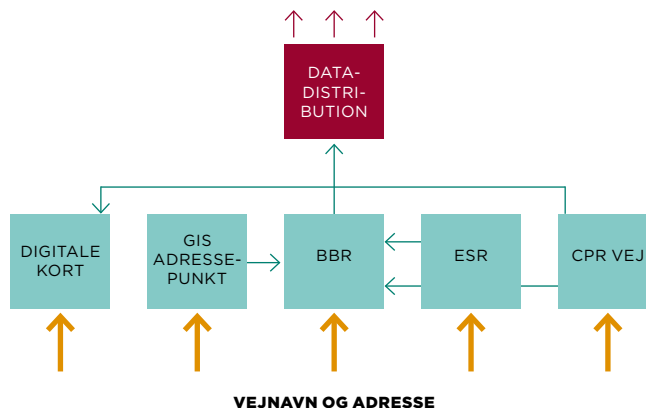
Initiativet foreslår i stedet, at opgaven samles i én sammenhængende proces via et forbedret BBR-adressemodul. Se figur. Her vil alle vejnavne og adresser kunne registreres på ét sted – inklusive data om geografisk beliggenhed. Det betyder også, at de geografiske oplysninger dannes og ajourføres løbende som en del af processen.

Når langt flere parter bliver afhængige af BBR's autoritative adresse-data, stiger kravene til, hvordan adressemyndigheden løser sin opgave. Der bliver større fokus på kvalitet og aktualitet, og man må regne med et større antal henvendelser fra borgere og virksomheder om fejl og mangler.

Et bedre BBR-adresseregister og en mere enkel arbejdsproces vil kunne understøtte opgaveløsningen i adressemyndigheden, når denne større opgavebyrde skal løftes.

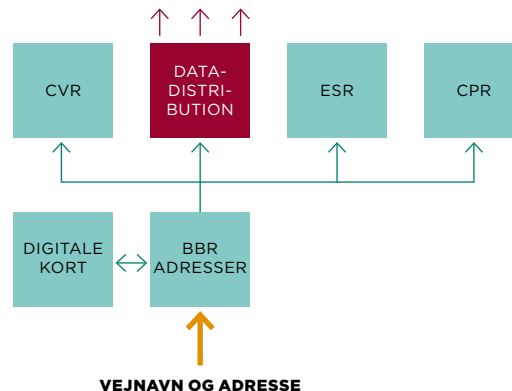
NU

Kommunens adresseopgave er fordelt på mange systemer

LØSNING

Færre systemer i spil: Hele adresseopgaven samles om BBR

Når en adresse i dag oprettes eller ændres skal der tages oplysninger ind i mange forskellige it-systemer. Ved at samle det hele i BBR bliver der færre ansvarsskift, og informationerne er straks til rådighed for brugerne.

Investeringer og gevinster

ALLE ADRESSEBRUGERE FÅR GAVN AF DE FORESLÅEDE ÆNDRINGER PÅ ADRESSEOMRÅDET. SELVE ADRESSEMYNDIGHEDEN FÅR EN STØRRE OG VIGTIGERE OPGAVE.

Alle, der bruger adressedata i deres arbejdsgange, får nytte af en lettere adgang til data af højere kvalitet. Det gælder ikke mindst i stat, regioner og kommuner, hvor adresser indgår i masser af forvaltningsprocesser – herunder i et stigende antal digitale selvbetjeningsløsninger.

Især på følgende tre områder vil gevinsterne være betydelige:

- **Bedre selvbetjenings- og indberetningsløsninger:** Borgere og virksomheder får lettere ved at angive en korrekt adresse digitalt. Det betyder bl.a., at myndighedernes medarbejdere ikke skal indtaste adresser eller rette en forkert indberettet adresse.
- **Billigere it-løsninger og it-drift:** Når de autoritative adresser stilles til rådighed online som en datatjeneste, bliver det billigere for it-leverandørerne og dermed for det offentlige at bygge nye it-systemer, der anvender adressedata. Også omkostningerne til it-driften vil blive lavere.
- **Bedre forvaltningsgrundlag:** Statslige og kommunale opgaver, hvori adressen indgår, vil have adgang til bedre, mere opdaterede og præcise adressedata. Da både CPR og CVR fremover vil anvende de korrekte adressedata, slår forbedringen også igennem for alle de mange opgaver, der har personer, husstande eller virksomheder i centrum.

Da initiativet forudsætter, at den private sektor får samme nemme adgang til de forbedrede adressedata, vil der være tilsvarende gevinster her.

Adresser spiller fx en stor rolle i brancher som post- og pakkebefordring (og dermed e-handel), forsyning, transport, teleområdet og hos udbydere af GPS og mobile tjenester.

IT-INVESTERINGER – OG STØRRE ANSVAR TIL ADRESSEMYNDIGHEDEN

Gevinsterne kommer selvfølgelig ikke af sig selv. Dels skal der investeres i en række it-justeringer og nyudviklinger både på statsligt og kommunalt niveau. Dels giver ændringerne den kommunale adressemyndighed en mærkbar ekstra arbejdsbyrde.

Behovet for en ekstra indsats er størst i den periode, hvor ændringerne gennemføres, og adressebestanden udvides. Der skal produceres flere grunddata, og der skal være tid til at tage ny it i brug.

Men adressemyndighedens opgave vokser også, fordi kravene til kvalitet og aktualitet vokser, og fordi anvendelsen af de officielle adressedata mangedobles. Det vil uundgåeligt betyde flere henvendelser fra brugerne om fejl og mangler – med forventning om, at de bliver rettet hurtigere, end det er muligt i dag. Så selv om behandlingen af de enkelte sager bliver gjort enklere og mere effektiv, vokser adressemyndighedens samlede ansvar og opgave. Det skal der tages højde for.

ØKONOMIEN SKAL HÆNGE SAMMEN

Det er forventningen hos parterne bag initiativet – og en forudsætning for at gennemføre projektet – at det vil være muligt at finansiere de nødvendige investeringer med de forudsete gevinster.

Parterne er således ved at udarbejde den businesscase, der er grundlaget for at iværksætte initiativet og udgangspunkt for den videre dialog om, hvordan byrder og gevinster skal fordeles.

FLERE MILLIONER INDBERETNINGER AF ADRESSER

Hvert år optræder helt eller delvist manuel indtastning af adressedata i forbindelse med ca. 800.000 flyttemeddelelser, 100.000 byggeansøgninger til kommunerne og indhentning af ca. 100.000 ejendomsoplysninger i forbindelse med ejendomshandel. Hertil kommer uendelig mange andre typer af indberetninger, ansøgninger og anmeldelser til det offentlige, fx inden for virksomheds-, beskæftigelses-, miljø-, fødevare-, uddannelses- samt rets- og politiområdet.

Herfra til målet

DET KRÆVER GOD KOORDINATION OG PLANLÆGNING AT GENNEMFØRE DEN SAMLEDE OPGRADERING AF ADRESSERNE. MEN INGEN AF DELPROCESSERNE ER KOMPLICEREDE ELLER RISIKABLE.

Initiativet er en del af den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi og er udviklet i enighed mellem alle de offentlige parter, der spiller en rolle på adresseområdet. Det er en vigtig garanti for, at planerne kan føres sikkert ud i livet frem mod år 2015.

I første halvår 2012 afsluttes den igangværende analysefase, og der træffes endelig beslutning om initiativets gennemførelse på baggrund af en endelig businesscase og en implementeringsplan for genbrug af adressedata.

Beslutningen om initiativet hænger sammen med beslutninger om at gennemføre grunddataprogrammet i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi og indgår i forhandlingerne om først kommunernes økonomi og siden finansloven for 2013. Såfremt initiativet godkendes politisk, og finansieringen er aftalt mellem stat og kommuner, har implementeringen frem mod 2015 følgende milepæle:

INITIATIVETS MILEPÆLE 2012-2015

MINISTERIET FOR
BY, BOLIG OG
LANDDISTRIKTER

GAMMEL MØNT 4
1117 KØBENHAVN K
WWW.MBBL.DK